

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 20CoE/51/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612200455
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Martinčeková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5612200455.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMAŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti povinnému: H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXX, o vymoženie pohľadávky 1.285,51 € s príslušenstvom, ktoré exekučné konanie je vedené Exekútorským úradom súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom R. č. XX, N., pod sp.zn. EX 17040/11, v štádiu konania pred vydaním poverenia, na základe odvolania oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10Er/96/2012-8 zo dňa 15.05.2012, takto jednomyselne

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd žiadosť súdneho exekútora o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení uviedol, že dňa 13.09.2005 bola medzi právnym predchodcom oprávneného - spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a. s., a povinným uzavretá zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej právny predchodca oprávneného poskytol povinnému finančné prostriedky vo výške 34.900,- Sk. Táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou. V zmysle bodu 18.1 Všeobecných obchodných podmienok sa banka a klient dohodli, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z bankových obchodov tam uvedených a aj spory, ktoré vznikli alebo vzniknú zo zmlúv upravujúcich tieto bankové produkty alebo v súvislosti s nimi, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, bude prejednávať a rozhodovať Rozhodcovský súd. Rozhodcovská doložka znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom. Rovnako mu znemožňuje obrátiť sa s akýmkoľvek sporom na vecne a miestne príslušný všeobecný súd, keď všetky spory v súvislosti s uzatvorenou spotrebiteľskou zmluvou bude podľa vopred pripravenej predtlačky dodávateľa prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd. Túto skutočnosť je potrebné považovať za neprijateľnú podmienku v neprospech spotrebiteľa. Predpokladom na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia po materiálnej a formálnej stránke. K týmto predpokladom súd prihliada z úradnej povinnosti. Súčasťou predpokladov na vykonateľnosť exekučného titulu je, že exekučný titul bol vydaný orgánom na vydanie takéhoto rozhodnutia príslušným. Ak ide o rozhodnutie, ktoré vydal nepríslušný orgán, ide o právny akt nulitný, preto súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (ďalej len „EP“) návrh na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu. Konštatoval, že súd, ktorý koná vo veciach exekúcie, je príslušný konať iba ako exekučný súd a nie je vecne príslušný konať vo veci ako súd vyššej inštancie. Pokiaľ ide o dôvody podľa § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní, tieto dôvody sa týkajú zastavenia exekučného konania, ak sa výrokom rozhodcovského rozsudku ukladá povinnosť uskutočniť plnenie, ktoré je buď objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora C-40/08, kde v bode 37/ sa uvádza, že ak sa má zabezpečiť stabilita práva a právnych

vzťahov ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na podanie týchto opravných prostriedkov. Podľa bodu 47/ nemôže vyžadovať, aby vnútroštátny súd kompenzoval opomenutie procesného charakteru spotrebiteľa a taktiež, aby exekučný súd úplne nahradil celkovú pasivitu spotrebiteľa v spore pred rozhodcami, ak sa spotrebiteľ nezúčastní na rozhodcovskom konaní a nepodá ani žalobu o neplatnosť rozhodcovského rozsudku. Z vyššie uvedeného nemožno vyvodzovať z európskeho práva záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Ďalej konštatoval, že v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenie § 52 -54 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) len na konkrétne zmluvy upravené v ôsmej časti OZ ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Pokiaľ pred dňom 01.01.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01.01.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa § 52-54 OZ. Právna dovolenosť či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. Ak niektoré z ustanovení rozhodcovskej doložky zakladalo výlučne právomoc rozhodovať spor iba v rozhodcovskom konaní, navrhovaná úprava podľa dôvodovej správy k § 53 ods. 4 písm. e) OZ považovala takéto ustanovenie za neprijateľné, čo však nemá za dôsledok zrušenie platnosti celej rozhodcovskej doložky. Ďalej poukázal na to, že právny predchodca oprávneného predložením rozhodcovskej zmluvy len plnil svoju povinnosť vyplývajúcu z § 93b zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Povinný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu vymedzenom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z týchto dôvodov:

Krajský súd v Žiline sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, že zmluva o splátkovom úvere uzavretá dňa 13.09.2005 je zmluvou spotrebiteľskou ako aj s jeho argumentáciou, že na daný záväzkový vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na znenie § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom do 31.12.2007, keďže zmluva o splátkovom úvere bola uzavretá pred 01.01.2008. Je potrebné považovať túto zmluvu za spotrebiteľskú zmluvu vzhľadom na splnenie podmienok stanovených v § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (13.09.2005). Ten uvádzal, že spotrebiteľskou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumejú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Teda aj zmluva medzi pôvodným veriteľom a dlžníkom - povinným, je zmluvou typovou - spotrebiteľskou. Odvolacia námietka, že táto zmluva nie je zmluvou spotrebiteľskou, je v plnom rozsahu nedôvodná.

Na takúto zmluvu je potrebné aplikovať Smernicu Rady č. 93/13/EHS, ktorá je súčasťou slovenského právneho poriadku od 01.04.2004, kedy došlo k novelizácii OZ zákonom č. 150/2004 Z.z. a taktiež aj ustanovenia § 52 a nasl. OZ, ktoré nadobudli účinnosť tým istým dňom. Vo vzťahu k neprijateľnej podmienke potom platí, že táto je neplatná v zmysle § 53 ods. 4 OZ účinného ku dňu 13.09.2005. Správne prvostupňový súd ustálil, že rozhodcovská doložka uvedená v čl. 18.1 Všeobecných obchodných podmienok platných od 01.08.2002 (bod 19.18 Všeobecných obchodných podmienok) je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Krajský súd konštatuje, že rozhodcovská doložka (rovnako ako dojednanie zakladajúce zmluvnú pokutu) zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (listiny, na ktoré spotrebiteľ pripojuje svoj podpis). Výnimku predstavujú špecifické prípady, kde sa z povahy veci uplatňuje špecifický režim. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napr. od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo potrebné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej zložito formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napr. rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ učiní, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu - nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. I.ÚS 3512/2011 zo dňa 11.11.2013.

Krajský súd v Žiline konštatujúc, že rozhodcovská doložka bola súčasťou Všeobecných obchodných podmienok pod bodom 18, s prihliadnutím na jej obsah, podľa ktorého jediným orgánom prejednávajúcim všetky spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom týkajúce sa zmluvy o úvere prejednáva len rozhodcovský súd, súladne s prvostupňovým súdom konštatuje, že takáto rozhodcovská doložka je absolútne neplatná podľa § 53 ods. 4 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere.

Čo sa týka ďalších odvolacích námietok, súd k nim uvádza nasledovné:

Čo sa týka námietky, že exekučný súd prekročil svoju právomoc, keď zamietol žiadosť exekútora o udelenie poverenia, keď z § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní mu vyplýva právo len zastaviť exekučné konanie, krajský súd uvádza, že keďže Zákon o rozhodcovskom konaní vo vzťahu k exekúcii explicitne zakotvuje len procesnú situáciu, pri ktorej sa môže exekučné konanie zastaviť, je potrebné na ostatné procesné situácie, ktoré nie sú v tomto špeciálnom právnom predpise upravené, použiť všeobecný právny predpis o exekučnom konaní, ktorým je Exekučný poriadok. Ten v § 44 ods. 2 priamo ukladá súdu, aby preskúmal exekučný titul a až v prípade, ak nezistí rozpor exekučného titulu so zákonom, môže vydať poverenie. Ak prvostupňový súd takto postupoval a preskúmal možný rozpor exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) so zákonom, postupoval v súlade s právnymi predpismi, a preto táto námietka nie je dôvodná. Samotným preskúmaním nie je možné dôjsť k záveru, že exekučný súd je súdom tretej inštancie a že v rozpore s právnym poriadkom koná akoby súd konajúci o opravnom prostriedku proti exekučnému titulu. Prvostupňový súd len využil svoje oprávnenie v zmysle § 44 Exekučného poriadku.

Čo sa týka námietky, že nebol dodržaný princíp právnej istoty, uvedené súvisí s predchádzajúcou námietkou. Exekučný titul je povinný exekučný súd skúmať z hľadísk uvedených v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (okrem výnimiek tam stanovených). Tým nie je narušený princíp právnej istoty súvisiaci s formálnou a materiálnou vykonateľnosťou exekučných titulov, pričom dôraz sa kladie na prieskum materiálnej aj formálnej vykonateľnosti exekučných titulov, keďže vždy môžu nastať určité vady z týchto hľadísk a preto exekučnému súdu zákonodarca priamo ustanovil takúto právomoc.

Čo sa týka námietky, že preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným titulom je možné, len pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní, súd konštatuje, že uvedené nastáva v prípadoch, ak súd meritórne preskúmava správnosť rozhodcovského rozsudku vo veci samej, t.j. procesné podmienky na vedenie exekúcie sú dané (čo nevyhnutne znamená, že rozhodcovská doložka či zmluva ako predpoklad založenia právomoci rozhodcovského súdu nie je neprípustnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve). Táto situácia však v danom prípade nenastala. Súd predtým, ako by vyhodnotil správnosť rozhodcovského rozsudku (ktorou sa v napadnutom rozhodnutí správne nezaoberal), zamietol žiadosť o vydanie poverenia na vydanie exekúcie z iného dôvodu, a to z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky. Táto námietka je preto taktiež nedôvodná.

Pokiaľ oprávnený poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-40/08 Asturcom, súd uvádza, že z neho vyplýva povinnosť exekučného súdu v rámci postupu podľa § 44 ods. 2 EP pred vydaním poverenia skúmať jednu zo základných procesných podmienok na vydanie poverenia, a to právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok. V tomto kontexte cieľom § 44 ods. 2 EP a taktiež aj nosnou myšlienkou rozsudku C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristine Rodríguezovej Nogueirovej je zabránenie vykonateľnosti takého rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Táto námietka je nedôvodná, a to bez ohľadu na pasivitu spotrebiteľa v rozhodcovskom konaní.

Čo sa týka námietky, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa a.s. len postupovala podľa § 93b zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách, teda plnila svoju zákonnú povinnosť, krajský súd uvádza, že je pravda, že znenie § 93b ods. 1 Zákona o bankách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, a to až do 30.11.2009, explicitne nestanovovalo právo klienta na možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o rozhodcovskej doložke. Toto právo spolu s povinnosťou banky preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy bolo zakomponované do tohto zákonného ustanovenia až novelou zák.č. 492/2009 Z.z. účinnou od 01.12.2009. Táto novela reagovala na prevládajúci právny názor, že aj zmluvy uzavreté medzi bankami a klientmi sú zmluvami spotrebiteľskými. Táto skutočnosť však nič nemení na tom, že hoci neexistovala explicitná právna úprava v § 93b ods. 1 z.č. 483/2001 Z.z. účinného do 01.12.2009,

platili ostatné právne normy Slovenskej republiky, a to najmä Občiansky zákonník, ktorý bolo potrebné aplikovať aj na tieto zmluvné vzťahy a preto takáto rozhodcovská doložka sa posudzovala z hľadísk uvedených v smernici č. 93/2013 EHS aj pred účinnosťou novely § 93b ods. 1, ktorá bola vykonaná zák.č. 492/2009 Z.z..

Okrem toho ani zo znenia zákona o bankách účinného ku dňu 13.09.2005 nevyplývala povinnosť spotrebiteľa vždy prijať návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, ak mal záujem uzavrieť zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Podľa § 93b ods. 2 zák. o bankách klient nebol povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov. Banky boli povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Mali len ponúknuť túto možnosť, nie do formulárovej predtlačky zmluvy (a už vôbec nie do všeobecných obchodných podmienok) vopred včleniť vyslovenie súhlasu klienta bez jeho možnosti ovplyvniť obsah či samotné začlenenie tejto dohody do zmluvy. Ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola doložka takto formulovaná, t.j. že spotrebiteľ sa nemohol rozhodnúť, či doložku prijme alebo nie bez toho, že by neprijatie doložky malo za následok neuzavretie samotnej úverovej zmluvy, takéto koncipovanie doložky bolo v rozpore aj s vtedy platnou právnou úpravou § 93b ods. 1, 2 Zákona o bankách. Preto i v čase uzavretia tejto doložky, keďže nebola súladná s vtedajšou právnou úpravou a nedovoľovala spotrebiteľovi vybrať si orgán, ktorý bude riešiť prípadné spory, bola táto doložka neprijateľnou a teda neplatnou. Táto námietka je teda taktiež nedôvodná.

Keďže všetky odvolacie námietky oprávneného boli nedôvodné, súd napadnuté rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, pretože napadnuté rozhodnutie nie je konečným rozhodnutím, ale len podkladom pre následné zastavenie exekúcie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e príпустné.